

Asia: VN/36693/2023

Lausuntopyyntö Suomen kyberturvallisuusstrategiasta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Yleiset kommentit:

- Strategiadokumentti on kattava ja ottaa kantaa monipuolisesti kansalliseen kyberympäristöön. Kaipaamme strategialta kuitenkin selkeämpää tavoitteenasetantaa ja konkreettisempaa suuntaa kansalliselle kybertyölle.
- Kyberturvallisuus näyttäytyy strategiassa eristettynä ja irrallisena kokonaisuutena muusta yhteiskunnasta. Kaipaamme laajempaa näkemystä kyberturvallisuuden osuudesta yhteiskunnan varautumisessa erimerkiksi hybridivaikuttamiseen varauduttaessa. Johdannossa mainitaan kyberturvallisuus osana kokonaisturvallisuutta, mutta tämän toteutuminen ei mielestämme näy muuten dokumentissa.

Tavoitetila ja rakenne

Pilari I Osaaminen, teknologia ja TKI

- Nykyisessä strategiassa meillä ei ole selkeää globaalia edelläkävijän roolia millään osa-alueella. Suomen tulisi pyrkiä olemaan suunnannäyttäjä jossain teknisessä tai osaamisen alueessa, jossa meidät nähtäisiin kokoaan isompana toimijana, jonka kanssa kaikki haluavat tehdä yhteistyötä.
- Kvanttiturvallisuus on mainittu selkeästi, mutta esim tekoälyn ja avaruusteknologian roolia tulisi korostaa. Myöskään IOT-laitteiden turvallisuuteen liittyvää kehitystä ja esim CRA-lainsäädäntöä ei korosteta riittävästi.

Pilari II Varautuminen

- Strategiassa tulisi huomioida kansallinen kokonaisresilienssi kattavammin varautuen esimerkiksi kriittisen infrastruktuurin toimijoiden tukemiseen niin varautumisessa kuin valtiollisten hyökkäysten toteutuessa.
- Pienten ja keskisuurien yritysten rooli kriittisen infrastruktuurin toimijoina huomioitu liian vähän. Kokonaisturvallisuudessa PK-yritysten rooli on merkittävä ja ne tarvitsevat tukea erityisesti kyberasioissa, jotta pystyvät vastamaan globaaliin muuttuvaan uhkakenttään. Suomi ei ole kyberin suhteen lintukoto.
- Varautumisessa tulisi huomioida selkeästi myös tilanne, jossa mahdollisuus käyttää ulkomaalaisia verkkopalveluita heikkenee merkittävästi tai katkeaa kokonaan. Täysin omavaraiseksi datan suhteen ei varmaan tarvitse pyrkiä, mutta merkittäviin katkoksiin tulee varautua.

Pilari III Yhteistoiminta

- Public Private Partnership (PPP) roolia tulisi korostaa ja valtionhallinnon roolia mahdollistajana selkeyttää. Pieni yhteiskunta ei voi tehdä kaikkea valtiovetoisesti, vaan kotimaan kaupalle tulee rakentaa selkeä rooli ekosysteemissä.
- Valtio voisi ottaa isomman roolin viennin edistäjänä, esimerkiksi suositusten myötä, kotimaisen teknologian referenssikäyttäjän roolissa, TKI-rahoituksessa, osaamisen markkinoinnissa ja liittoumien mahdollistajana.
- Strategian tulisi kannustaa kaupankäyntiin erityisesti pienten ja innovatiivisten yritysten kanssa.
- Vahva suomalainen teknologiateollisuus tukee valtiota myös kansainvälisen vaihdannan välineenä.

Pilari IV Reagointi ja vastatoimet

- Strategian tulisi huomioida mahdollisuus ennakoiviin ja laajempaa hybridiuhkaa torjuviin kyberhyökkäyksiin.
- Tarvitaan selkeyttä virka-avulle tai siviilipuolen tuelle puolustuksellisissa kyberoperaatioissa (Defensive Cyber Operation) jossa kriittisen infrastruktuurin toimija ei pysty itse suojautumaan valtiollisen tason kyberhyökkäyksiltä.

Resursointi, toimeenpano ja seuranta

- Strategiaan tulisi rakentaa selkeää roolia kansalaisjärjestöille ja vapaaehtoisille, kuten MPK:lle. Meidän tulee rakentaa valmius ottaa nopeasti käyttöön jopa Ukrainan IT-armeijan kaltaisia toimijoita.

Strategiset kehittämissuhteet

- Näkisimme kehittämissuhteissa mielellämme konkreettisia tavoitteita ja toimenpiteiden vaikutuksia.

Hybridivaikuttamisen ja -hyökkäysten ennakoiminen ja estäminen pitäisi olla selkeästi näkyvillä strategisissa kehittämissuunnitelmissa.

Peltomäki Valtteri
Nixu Oyj